

„V Češích Izraelci vidí obrovský potenciál, nepromarněme ho,“ říká poradkyně pro obranný průmysl v Izraeli

8.2.2024 - | Ministerstvo obrany ČR

Česká republika je známá svou tradiční a pevnou podporou Izraele. Jak nás vnímají sami Izraelci?

Izrael vidí Českou republiku jako velmi silného spojence. Když na ulici běžnému Izraelci řeknete, že jste Čech, většina vám podá ruku a poděkuje za pomoc Československa v roce 1948. To ani trochu nepřeháním, stalo se mi to mnohokrát.

Jako stát jsme podporu Izraeli vyjadřovali vždy, ale vůbec nejsilněji je to cítit nyní, po útocích 7. října. Žádná dvojznačnost, žádné uhýbání, česká politika je jasná a rozhodná, stojí plně za Izraelem a barbarský útok Hamásu odsoudila. V Tel Avivu dokonce před koncem minulého roku proběhlo shromáždění s jediným cílem – poděkovat České republice za solidaritu.

Byznysu samozřejmě pomáhají i setkávání politiků. Izraelci vnímají, že zde během několika měsíců byli nejvyšší představitelé České republiky včetně prezidenta. Dnes jsem byla součástí delegace ministryně obrany Jany Černochové.

Jak tento příznivý politický postoj využít v praktické a obchodní rovině?

Izraelské firmy hledají partnery všude po Evropě. Čím dál častěji ale přicházejí s prosbou o pomoc při hledání partnerů právě v České republice.

Je pro ně nesmírně důležité, že jsme pevným spojencem, který jen tak nezmění názor a nepokazí rozjetou spolupráci. Nedobré zkušenosti přesně tohoto typu už Izraelci u jiných států zažili. V jedné evropské zemi, kterou nechci jmenovat, se rozběhl velký akviziční projekt a z politických důvodů byl po čase zastaven. Znovu se k němu vrátili až po letech, se změnou vlády. Této postojové rozkolísanosti se Izraelci zcela logicky chtějí vyhnout. A naopak názorová stabilita České republiky jako business partnera pro ně představuje obrovské plus.

V oblasti přelomových technologií Izrael téměř nemá konkurenci. V čem vyniká a co můžeme nabídnout my?

Přesně tak, Izrael je absolutní špičkou. A je to také jeden z důvodů, proč v Tel Avivu Ministerstvo obrany ČR zřídilo unikátní pozici poradce pro obranný průmysl. Ve zkratce: Je zde obrovský potenciál v oblasti technologií, a současně otevřenost ke spolupráci právě s naší zemí. Byla by škoda to nevyužít.

Zkuste být konkrétnější...

Izrael je, jak se často říká, země start-upů. A je to pravda. Jejich inovační potenciál vyplývá z mentality, systému vzdělávání, a také povinné vojenské služby, a velmi kvalitních specialistů.

Jejich nejsilnějšími doménami jsou v oblasti nejmodernějších technologií zejména ty vojenské. Dnes zažívají boom bezpilotní prostředky. Víte, že to byl právě Izrael, který je začal zkoumat, vyvíjet a v

úplných počátcích je nasadil jako první? Co se týče kvality, dnes právě izraelské stroje téměř nemají konkurenci. A Izraelci jsou také velmi pokročilí v použití umělé inteligence, kybernetické obrany i ofenzivních prostředků, systémů elektronického boje.

Nemá smysl je zkoušet dohnat vlastními silami, protože vynalézat kolo je drahé a zdlouhavé. Mnohem lepší je rozvinout partnerství a spolupráci a odrazit se společně od toho, co už mají.

Špičkové technologie dnes vznikají různě po světě, konkurence je veliká. V čem jsou ty izraelské lepší?

Jejich výrobky mají jednu nespornou a těžko překonatelnou výhodu. Jsou tzv. battle proven, vyzkoušené v boji.

Kvůli válečnému nebo konfliktnímu stavu, v kterém je Izrael od svého vzniku, prošly všechny jeho obranné technologie zkouškou ohněm. Jejich systém propojuje armádu a výrobce a vrací zpětnou vazbu. Díky ní se veškeré technologie kontinuálně vylepšují podle toho, co se osvědčilo a co ne. S tím pak samozřejmě souvisí i lepší schopnost zaškolit personál a předat zkušenosti.

Aby vznikl špičkový výrobek, jen geniální mozek nestačí. Co mají Izraelci a co máme my?

Pro nás Čechy je zajímavá nejen high-tech vyspělost, ale také jejich mentalita a obchodní duch. Izraelci mají tolik start-upů, protože se nebojí riskovat. Půjdu a zkusí to. Neuspějí, nevadí. Oklepou se a založí novou firmu. Říkají tu vtip: kdo ještě alespoň třikrát se start-upem nezkrachoval, je zelenáč a musí se ještě hodně učit.

Není tajemstvím, že to jsou vynikající obchodníci. Možná se nám to občas nelíbí, ale faktem je, že my se naopak moc prodat neumíme. Měli bychom se od nich učit, a když ne to, tak využít jejich pomoc.

Češi naopak mohou nabídnout přesně to, co Izraelci tolik neumí. Smysl pro detail a dotažení projektů do bezchybného konce. Zlaté české ručičky není tak úplně prázdnou frází – my na rozdíl od Izraelců máme obří trpělivost pohrát si i s tím posledním detailem, aby bylo dílo dokonalé. Když vezmete v úvahu, jak skvělou tradici máme v oblasti inženýrství, je tato kombinace v high-tech sektoru k nezaplacení.

Každý chce při výrobě ušetřit, Izrael není výjimkou. I přes popsané přednosti, není pro ně výhodnější svěřit produkci mimo Evropu?

Izrael je jednou z nejdražších zemí na světě. Je to vlastně ostrovní ekonomika, musí všechno dovážet, protože přes sousední státy to moc nejde. Takže mají velmi drahé vstupy. Česká republika může oproti tomu nabídnout mnohem výhodnější podmínky, a to i ve srovnání s jinými evropskými zeměmi. Platí to nejen pro materiálové vstupy, ale i pro personál, který je u nás pořád ve srovnání s jinými levný, a přitom často kvalitnější.

A ještě jedna věc, která je ale pro Izrael zásadní. ČR je pro ně vstupem na trh EU a NATO. Izrael je z pochopitelných důvodů mimo tyto organizace, ale většina jeho klientů je uvnitř. Potýká se s nutností plnit legislativní normy, kompatibilitou, certifikacemi. Výroba v ČR to usnadní nekonečněkrát.

Co spolupráce přinese České republice?

Možná to někoho překvapí, ale pro nás je Izrael v mnoha ohledech zajímavější než tradiční velcí partneři na západě. Ve vztahu Česká republika-Izrael totiž není nikdo „ten mladší brácha“.

Úplně bez obalu: Zájemem velkých ekonomik je především business. Ve skutečnosti o větší spolupráci

zájem nemají, protože ji až tak nepotřebují. S Izraelci je to přesně naopak. Potřebujeme se navzájem. Mluví s námi jako rovný s rovným, máme skutečný sdílený zájem o spolupráci, která má pro obě strany významný dopad.

Oproti velkým hráčům, kteří své know-how tají, Izraelci se otevřou úplně, nabídnou opravdový přenos technologií. Ne výrobu klik ke kontejnerům na uskladnění nakupovaného materiálu, ale skutečné jádro jejich produktu.

A také – a není to fráze: Oni nás považují za skutečné přátele. Myslím, že to vyplývá z dlouhé společné historie, i z toho, že jsou jiní než ostatní. Češi se svojí ateistickou náturou a poloněmeckou historií jsou také jiní než sousedé. Jsme podobně velcí, máme za sebou traumata útlaku. Češi vidí, že Izrael bojuje za naše společné hodnoty, západní kulturu, svobodu a demokracii.

Co bychom měli udělat, abychom izraelské firmy do Čech přilákali?

Vyžaduje to čas a práci, ale je to jednoduché: Politická úroveň funguje skvěle a my ji musíme dál prodávat na úrovni obchodní. Což už vlastně děláme, jen je potřeba v tom vytrvat a dělat to intenzivněji. Musíme lépe poznat izraelské prostředí, jejich systém, firmy a nasměrovat je na konkrétní české produkty a lidi. Nemluvit obecně, na to klasický Izraelec neslyší, ale opravdu konkrétně. Takže musíme samozřejmě dobře znát i české prostředí.

A v neposlední řadě bychom měli ukázat, že se nebojíme ani velkých věcí. Přesně jako u nápadu postavit v České republice největší výrobní centrum UAV v Evropě. Gigant jako společnost Elbit potřebuje vidět velký potenciál. Když jsme mu ukázali, co můžeme nabídnout, a dali jasně najevo, že se do toho chceme pustit, byla bitva o jejich pozornost z poloviny vyhraná.

Elbit podepsal s českou firmou LPP dohodu o spolupráci, která zahrnuje plán výstavby centra včetně transferu technologie. ČR by se mohla s Izraelem po boku stát zásadním dodavatelem nejpokročilejších UAV do celého evropského prostoru, protože v tuto chvíli zde neexistuje žádný konkurent, který by dokázal vyrobit UAV na tak vysoké úrovni. A přitom bude tato technologie, jak ukázaly poslední konflikty (Ukrajina, Náhorní Karabach), naprosto zásadní pro moderní bojiště. Čas je samozřejmě zásadní veličina, musíme tedy reagovat rychle, aby nám tato příležitost neprotekla mezi prsty.

To je ale jen jeden z příkladů, na stole mám další nápady s potenciálem, radarové technologie nebo satelitní systémy. Izrael je v obranném průmyslu obrovský, je to takové „obří hračkářství pro armády“. Technologií, které tu jsou a neustále vznikají nové, je tolik, že potenciál pro spolupráci jen tak rychle nevyčerpáme. A záleží jen na nás, jestli chopíme příležitost za pačesy v době, kdy jsou naše vztahy tak skvělé, že nás díky nim Izrael pustí i k těm nejskrytějším schopnostem a znalostem.

https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/_v-cesich-izraelci-vidi-obrovsky-potencial--nepromarneme-ho-_rika-poradkyne-pro-obranny-prumysl-v-izraeli--249182